

รามคำราฯ

ภาคสอง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เล่มที่ ๑๖

บทบรรณาธิการ

คำถาม ทายาทหล่ายคนฟ้องเรียกที่ดินทรัพย์มรดกคืนมาเป็นกองมรดก มีได้ขอแบ่งแยกที่ดินตามส่วนที่แต่ละคนมีสิทธิ การคำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นอุทธรณ์จะต้องถือตามสิทธิ หรือตามส่วนราคาที่ดินพิพาทที่ทายาทแต่ละคนมีสิทธิจะได้รับหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๒๕๕/๒๕๖๓

คำขอท้ายฟ้องของโจทก์ทั้งหกมีได้ขอให้แบ่งแยกที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งหกตามส่วนที่แต่ละคนมีสิทธิ แต่โจทก์ทั้งหกใช้สิทธิในฐานะทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของ ค. และฐานะเจ้าของรวมโดยยังไม่ได้แบ่งแยกการครอบครองเป็นส่วนสัดเรียกที่ดินพิพาทคืนจากจำเลยที่ ๑ อ้างว่าจำเลยที่ ๑ ขอymหนังสือรับรองการทำประโยชน์จาก ค. เพื่อนำไปจำนอง ค. จึงแสดงเจตนาลวงทำนิติกรรมจดทะเบียนให้ที่ดินแก่จำเลยที่ ๑ โดยสมรู้กันเพื่อสำรองนิติกรรมยืม เมื่อ ค. ถึงแก่ความตาย ที่ดินพิพาทเป็นมรดกตกให้แก่โจทก์ทั้งหก จำเลยที่ ๑ และ ส. คนละเท่า ๆ กัน (ให้จดทะเบียนให้ชื่อโจทก์ทั้งหกเป็นเจ้าของรวมในที่ดิน) การคำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นอุทธรณ์ตามคำฟ้องอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งหกจะต้องถือตามราคาที่ดินพิพาทที่โจทก์ทั้งหกอ้างว่าสืบสิทธิมาจาก ค. มิใช่คำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นอุทธรณ์ตามสิทธิหรือตามส่วนราคาที่ดินพิพาทที่โจทก์แต่ละคนมีสิทธิจะได้รับ เมื่อที่ดินพิพาทมีราคาทรัพย์สินหรือจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันเป็นเงิน ๒๗๓,๖๐๐ บาท ฟ้องอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งหกจึงไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีความแพ่งมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง

คำถาม คดีก่อนและคดีหลังคู่ความเดียวกันประเด็นข้อพิพาทเป็นอย่างเดียวกันแต่ในคดีก่อนศาลฎีกาวินิจฉัยให้ยกคำพิพากษาศาลล่างทั้งสอง ให้ศาลอันดับต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ ดังนี้ คดีหลังเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาข้ามหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๓๑/๒๕๖๓

โจทก์ทำสัญญาว่าจ้างจำเลยให้ทำความสะอาดอาคาร ๑๗ และพื้นที่บริเวณรอบ ๆ อาคาร ถนน ลานจอดรถ รวมทั้งที่ทำการของคณะทันตแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศ.

ตกลงจ่ายค่าจ้างเป็นวัด งวดละ ๑ เดือน รวม ๑๒ เดือน เดือนละ ๑๔๓,๘๕๐ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ แต่ก่อนฟ้องคดีนี้ จำเลย (ในคดีนี้) เป็นโจทก์ฟ้องโจทก์ (ในคดีนี้) เป็นจำเลยข้างว่าผิดสัญญาจ้างทำความสะอาดอาคาร ขอให้ชำระค่าจ้างที่ค้างชำระ ซึ่งศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวเห็นว่า จำเลย (โจทก์ในคดีนี้) ขาดนัดยื่นคำให้การ และฟังว่าจำเลย (โจทก์ในคดีนี้) เป็นฝ่ายผิดสัญญาแล้วพิพากษาให้ชำระค่าจ้างให้แก่โจทก์ (จำเลยในคดีนี้) ตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๗๙๘๘/๒๕๕๘ ของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บribิโภคกีวินิจฉัยว่าจำเลย (โจทก์ในคดีนี้) เป็นฝ่ายผิดสัญญาเช่นกัน คดีอยู่ระหว่างจำเลย (โจทก์คดีนี้) รอศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้ฎีกานา ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บribิโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนคดีนี้โจทก์ ฟ้องจำเลยข้างว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญาตามสัญญาจ้างทำความสะอาดอาคารขอให้ จำเลยชำระค่าเสียหายค่าปรับพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์

คดีมีปัญหาดังนี้วินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่าฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาช้ากับคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๗๙๘๘/๒๕๕๘ ของศาลชั้นต้น หรือไม่

เห็นว่า คดีก่อน คือคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๗๙๘๘/๒๕๕๘ ของศาลชั้นต้น ศาลฎีกាល้วนอนุญาตให้จำเลย (โจทก์ในคดีนี้) ฎีกานา และต่อมาปรากฏจากสารบบความของศาลฎีกาว่า ในคดีก่อนศาลฎีกามีคำพิพากษาตามคำพิพากษาศาลฎีกานี้ ๒๘๒๔/๒๕๖๒ ให้ยกคำพิพากษาศาลม่างทั้งสอง ให้รับคำให้การจำเลย (โจทก์ในคดีนี้) และให้ ศาลมั่นใจว่าดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ต่อไป ดังนี้ คำพิพากษาศาลมั่นใจ ในการคดีดังกล่าวอย่างมีผลให้คำพิพากษาของศาลมั่นใจและศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บribิโภค ในคดีก่อนลิ้นผลไป เหตุกับว่าศาลมั่นใจในคดีก่อนยังมิได้มีคำวินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทมาก่อน คำฟ้องในคดีนี้จึงยังไม่มีคำวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีที่จะให้ศาลมั่นใจว่า เป็นกระบวนการพิจารณาช้าได้ กรณีจึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาช้าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๔ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี ผู้บribิโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

คำถาน จำเลยให้การยอมรับว่าได้สั่งซื้อและได้รับมอบสินค้าตามจำนวนและราคากลางที่ออก หรือรับว่าได้ตกลงว่าจ้างโจทก์ตามที่ออก แต่ต่อสู้ว่าไม่มีหนี้ค้างชำระ ดังนี้ ภาระการพิสูจน์ตกแก่ฝ่ายใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๔๙๗๓/๒๕๖๑

โจทก์บรรยายพ้องกล่าวอ้างวันเวลาที่โจทก์และจำเลยหั้งสองตกลงทำสัญญาซื้อขายจำนวน และราคาสินค้าต่อหน่วย โดยโจทก์ส่งมอบและจำเลยที่ ๑ ได้รับมอบสินค้าถูกต้องครบถ้วนแล้ว แต่จำเลยที่ ๑ ชำระค่าสินค้าแก่โจทก์เพียงบางส่วนพร้อมกับแนบเอกสารใบรับรองการรวมค่านยา รายการบรรจุหินห่อ ในกำกับสินค้าและใบตราสัมมาท้ายคำฟ้องซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้องด้วย จำเลยหั้งสองมิได้ให้การปฏิเสธว่าไม่ได้ซื้อสินค้าจากโจทก์ในจำนวนและราคากลางที่ออกหรือไม่ได้รับสินค้าหรือได้รับสินค้าไม่ครบถ้วนคงให้การต่อสู้แต่เพียงว่าจำเลยหั้งสองไม่มีหนี้ค้างชำระค่าสินค้าแก่โจทก์ตามที่ออกและอ้างรายละเอียดในทางปฏิบัติที่ผ่านมาเกี่ยวกับการขนส่งและวิธีการชำระเงินค่าสินค้าระหว่างกันว่าจำเลยหั้งสองจะใช้วิธีการโอนเงินผ่านธนาคารในแต่ละครั้งที่ได้รับสินค้าที่โจทก์ส่งมา หากจำเลยหั้งสองยังคงมีหนี้ค้างชำระโจทก์ตามคำฟ้องโจทก์คงไม่ขายและส่งสินค้าให้แก่จำเลยหั้งสองรอบต่อมาอย่างแน่นอน เมื่อตามคำให้การของจำเลยหั้งสองต่อสู้เพียงว่าจำเลยหั้งสองไม่มีหนี้ค้างชำระแก่โจทก์จึงต้องถือว่าจำเลยหั้งสองยอมรับตามข้ออ้างของโจทก์ที่ว่าจำเลยที่ ๑ สั่งซื้อและได้รับมอบสินค้าครบถ้วนตามจำนวนและราคากลางที่โจทก์บรรยายมาในคำฟ้องแล้ว คดีไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าโจทก์ส่งมอบสินค้าและจำเลยที่ ๑ ได้รับมอบสินค้าครบถ้วนตามจำนวนที่โจทก์กล่าวอ้างหรือไม่

สัญญาซื้อขายเป็นสัญญาต่างตอบแทนเมื่อจำเลยที่ ๑ ผู้ซื้อได้รับมอบสินค้าที่ตนได้ซื้อไว้แล้วก็ต้องใช้ราคากลางที่สั่งซื้อขายแก่โจทก์ผู้ขาย โจทก์ฟ้องอ้างว่าจำเลยที่ ๑ ค้างชำระค่าสินค้าที่ได้รับจากโจทก์ แต่จำเลยที่ ๑ ชำระค่าสินค้าให้แก่โจทก์เพียงบางส่วน การที่จำเลยหั้งสองกล่าวอ้างว่าไม่มีหนี้ค้างชำระแก่โจทก์ตามที่ออก จำเลยหั้งสองจึงมีภาระการพิสูจน์ให้ได้ความตามข้ออ้าง

คำพิพากษารัฐที่ ๕๙๔๖/๒๕๖๑

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ ๑ ว่าจ้างให้โจทก์จัดหาส้มภาระและปลูกต้นยางพาราพร้อมดูแลต้นยางพาราในที่ดินมีเปล่า ๑ แปลง โจทก์จัดหาส้มภาระและปลูกต้นยางพาราพร้อมดูแลต้นยางพาราในที่ดินมีเปล่า ๑ แปลง โจทก์จัดหาส้มภาระและปลูกต้นยางพาราพร้อมดูแลต้นยางพาราในที่ดินให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ แล้ว จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าจ้าง จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้การยอมรับว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ว่าจ้างให้โจทก์ปลูกต้นยางพาราและดูแลต้นยางพาราในที่ดินจริง แต่ไม่เคยค้างชำระค่าจ้างแก่โจทก์ ประเด็นข้อพิพาทจึงมีว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ค้างชำระค่าจ้างแก่โจทก์หรือไม่ เมื่อจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ยอมรับว่าได้ว่าจ้างให้โจทก์ปลูกต้นยางพาราและดูแลต้นยางพาราในที่ดินตามที่ฟ้องจริงจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงมีหน้าที่ต้องชำระค่าจ้างแก่โจทก์ตามสัญญา การที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ อ้างว่าไม่เคยค้างชำระค่าจ้างแก่โจทก์ เป็นการกล่าวอ้างข้อเท็จจริงชี้ในหมู่เพื่อให้ตนพ้นความรับผิด ภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงนั้นตกแก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ตาม ป.ว.พ. มาตรา ๘๔/๑ จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงมีหน้าที่ต้องนำสืบพยานหลักฐานให้รับฟังได้ตามข้อกล่าวอ้างของตน

ขอให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการสอบทุกคน

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ